

โคลง จันทามณี

พระนิพนธ์

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่น

กมทนต์วงษาธิราชดิษฐ์

๗๗

กรมพระ ตำรงราชูปถัมภ์

อัครยลนาถมนตรี สยามวิปิตนการวโรปรการ

มโหฬารราชกฤตยานุสร อภรประพาศการสรัสดี

วรรณปัญญาคึกกาศวเษ นรินทราริณศรบรมวงษอดิไย

ศรีรัตนไตรคุณธาดา อุดมเตภานุภาพบพิตร

โคลง จินตวนธุ์

พระนิพนธ์

พระเจ้าบรมวงศ์เธอฯ ๒

กรมทวดวงษาธิราชดิษฐ์

พระเจ้าองค์ยาเธอ กรมหมื่นไชยนาทนเรนทร

โปรดให้พิมพ์เป็นครั้งแรก

เป็นของแจกในงานศพ พระยานาวาพทานุโยค

(ม.ว.ชม สนิทวงศ์ ณ กรุงเทพฯ)

ว, ม.

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ ไทย พ.ศ. ๒๔๕๙

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ ไทย พ.ศ. ๒๔๕๙

เลขที่: ๓๔

เลขหมู่ ๗ ๒๗

เลขทะเบียน

NATIONAL LIBRARY OF THAILAND

31111005350317

คำนำ

พระเจ้าอยู่หัวยาเธอ กรมหมื่นไชยนาทนเรนทร มีรับสั่งมายังกรรมการหอพระสมุดวชิรญาณว่า มีพระประสงค์จะทรงพิมพ์หนังสือแจกในงานศพคุณน้า คือ พระยานาวาพตานุโยค (ม.ว.ชม ดนิต วงษ์ ญกรุงเทพ) ขอให้กรรมการได้ออกเรื่องหนังสือถวาย ถ้าวัดได้เป็นหนังสือเรื่องซึ่งเนื่องในพระเจ้าบรมวงศ์เธอชน ๒ กรมหลวงวงษาธิราชสนิท ซึ่งเป็นคณัดกุดสนิทวงศ์ จะพอพระทัยมาก กรรมการมีความยินดีที่ได้โอกาสทำการถวายกรมหมื่นไชยนาทนเรนทร ด้วยเมื่อเร็ว ๆ นี้ไม่ช้านัก ได้ประทานหนังสือต่าง ๆ ของกรมหลวงวงษาธิราชสนิท ซึ่งได้ทรงรับมาทางพระวรวงษ์เธอ พระองค์เจ้าสายสนิทวงศ์ เด็ดจตุ

โคลงจินตามณี

พระนิพนธ์กรมหลวงวงษาราชสนิท

๑ ขยุกขยาศยังค้ำว ไตปูน เปรียบญา
เทียมเทพศฤงคารไธสรย์ เค็ดสร้าง
ไทรรัตนวังเรืองจรรยา เจริญสาธ นานา
เกริกพระเกียรติราชช้าง หน่อเนอพุทธภูมิ ฯ
๑ ปราสาทสูงเทริดฟ้า พุโทยม
จรรยาวัณจำรัสโสม สุกแพรว
พ่างไพชยนต์ประโคม จิตรโลกย์ เต็งเฮย
ถึงหาค้นมาศกอบแก้ว ก่องหล้าเถอดอรรค์

๑ ตมบุรณต์มบัติอ้าง	ไฮสวรัย อินทร์เอย
ร้อยโษษฐฎำพรรณ	พรำถ้วน
ตีบตองพระคตังอนันต์	อเนกราช ทวัพย์แฮ
ตบตึงศฤงฆารถ้วน	เติศพื้นแผ่นภู ๑
๑ เนืองของมณญมาตย์ผู้	บริบาท บดินทร์ฤ
ตองฝ้ายฝ้ายทหารหาญ	คึกแผ้ว
พดเรือนรอบราชการ	ผดุงโกลก ภูถพ้อ
เนกตังขุนคตังแก้ว	กอบทงขุนพล ๑
๑ พดคเชนทร์ธานีรำ	รงค์รอน
ชิกกับแก้วกฤษร	เผือกผู้
ตำตระกุดคชบวร	ฉรรณหลาก หดายแฮ
ชาญคึกอีกหาญผู้	เผด็จเจียนเตียนไภษย
๑ พดไหยหาญหินห้าว	รำบาญ
บำบัตขอเรนทรดาญปาน	ปลาศัด
ตรงคฤทริราชยาน	อย่างแสระ รัตนฤ
จักรพรรดิพาหนะ	เกิดเกือกฤษฏา ๑

๑ พดฺรวันทะแกถั่ว	รณรงค์
โรมริบปด่งปดง	ชีพม่วย
รทยานยังรททง	อ้ามเรศ แถฤ
อ่าโอโอภาษด้วย	ประดับแก้วแกมกาญจน์
๑ พดเท้าทวยทกถั่ว	ถ้ามรรค
ชาญเขี้ยวผีหัดถัก	จบสิ้น
นทานวฐันทิต	แสงต่งฟุ้ง ฟั่นเฮย
เผด็จคัษกรด้าวคั่น	บันเกล้าเขาเคี้ยว ๆ
๑ ถ้าครานาเนกพร้อม	ปั่นไฟ
คินตกลึงสับไต้มย	เมฆบถ้วน
ปรบักษจกปองไถย	เพียรป๋วย
ทุกทัวถีมาม้วน	มอบไท่ถวยเวียงฯ
๑ เมืองชนเมืองออกพัน	คณนา
โทเอกตริจคั่ว	อคร้าว
ประเทศราชชาติภาษา	คนต่าง
ชอมแซกมดาวคั่นคั่ว	เขตรแคว้นแดนสยาม

๑ งามยศยั้งด้าว	ไต่พัน เทียบฤ
งามทุกสิ่งไธสวรรค์	เลิศผู้
งามพระกรุณาบรร	พัสทัว ษเรศนา
งามกุศตกอบกู้	ก่อสร้างสืบแสง ๗
๑ อวาศนฤนาถให้	ผดุงงาน
บุรณะหทัยถิ่นสถาน	ที่ตั้ง
ฐานาภิจักรกอบการ	ใหม่มาก วัดเขย
ปณตกว่าอารามครั้ง	ก่อนใช้ไม่เสมอ ๗
๑ ทรงสถิตพุทธรูปน้อย	ใหญ่องค์ อเนกเขย
กัษรรัตนวิธานผจง	ด้าสร้าง
ก่ออิฐฐาจิตรปูนลง	รักบีต เหมเขย
บางบบางหล่อบ้าง	มากพันคณนา ๗
๑ พระมหามรกฎแก้ว	เกษมกฏ โดกยแฮ
ทรงสถิตชินรูปพุทธ	ยอดฟ้า
สุพรรณพิเศษสุทธี	ดัดครันน์ รัตบเขย
ฉิกพระพุทธรูปเลิศล้ำ	ดิดกแผ้วไพไตร ๗

๑	บริยัคคอรททว ^๒ ทั้ง	บา ^๒ พี้ ขรรมฏา
	ตบ ^๒ ตังต ^๒ รรพคัมภี ^๒ ร	เถค ^๒ ตถัน
	หตายณบ ^๒ น ^๒ บ ^๒ อ ^๒ เนก ^๒ ม ^๒	จ ^๒ บ ^๒ เถ ^๒ ร ^๒ จ ^๒ ต ^๒ ัน ^๒ หา
	แปด ^๒ หม ^๒ น ^๒ ต ^๒ ี ^๒ พ ^๒ น ^๒ ถ ^๒ ว ^๒ น	บ ^๒ อ ^๒ ก ^๒ เ ^๒ บ ^๒ อง ^๒ ข ^๒ ร ^๒ ร ^๒ ม ^๒ ข ^๒ น ^๒ ข ^๒
๑	ณ ^๒ บ ^๒ เ ^๒ ก ^๒ ร ^๒ ว ^๒ เ ^๒ ว ^๒ พ ^๒ น ^๒	ไ ^๒ พ ^๒ เ ^๒ จ ^๒ เ ^๒ ต ^๒ ร ^๒ ย ^๒ ิง ^๒ แ ^๒ ย ^๒
	ห ^๒ อ ^๒ ต ^๒ า ^๒ ด ^๒ ย ^๒ ระ ^๒ บ ^๒ บ ^๒ พิ ^๒ ค ^๒	เพ ^๒ ริ ^๒ ค ^๒ พ ^๒ ัน
	ก ^๒ ร ^๒ อ ^๒ บ ^๒ ก ^๒ ว ^๒ ก ^๒ ร ^๒ อ ^๒ บ ^๒ กา ^๒ ญ ^๒ ป ^๒ ระ ^๒ ก ^๒ ิ ^๒ จ ^๒	ง ^๒ า ^๒ แ ^๒ กะ ^๒ บ ^๒ ้าง ^๒ พ ^๒ ่อ ^๒
	เ ^๒ ต ^๒ เ ^๒ ค ^๒ ี ^๒ ป ^๒ ระ ^๒ เ ^๒ ว ^๒ ร ^๒ ู ^๒ ต ^๒ ัง ^๒ ถ ^๒ ัน	พิ ^๒ ธ ^๒ าค ^๒ ถ ^๒ ้า ^๒ ด ^๒ าน ^๒ ข ^๒ ม ^๒ ฯ
๑	ต ^๒ ้า ^๒ ต ^๒ ง ^๒ ม ^๒ ท ^๒ ร ^๒ ก ^๒ อ ^๒ ป ^๒ ก ^๒ เ ^๒ อ ^๒	ก ^๒ ร ^๒ ณ ^๒ า
	ว ^๒ ัง ^๒ ร ^๒ ัก ^๒ ษ ^๒ ค ^๒ ัก ^๒ ติ ^๒ รา ^๒ ชา	ค ^๒ ณ ^๒ ะ ^๒ ท ^๒ ง ^๒
	เ ^๒ ก ^๒ เ ^๒ ท ^๒ เ ^๒ ค ^๒ รี ^๒ บ ^๒ า	เ ^๒ ร ^๒ เ ^๒ น ^๒ ม ^๒ าก ^๒ อ ^๒ ง ^๒ ค ^๒ เ ^๒ ย ^๒
	อ ^๒ ิ ^๒ ก ^๒ ก ^๒ บ ^๒ ป ^๒ ระ ^๒ ค ^๒ ร ^๒ ต ^๒ ง ^๒	ต ^๒ แ ^๒ ง ^๒ ข ^๒ น ^๒ ตาม ^๒ ค ^๒ ุณ ^๒ ฯ
๑	ป ^๒ อง ^๒ ข ^๒ น ^๒ ม ^๒ ค ^๒ ร ^๒ ค ^๒ ้า	ค ^๒ น ^๒ ถ ^๒ ร ^๒
	ส ^๒ อ ^๒ บ ^๒ ไ ^๒ ด ^๒ เ ^๒ ไ ^๒ ด ^๒ ร ^๒ มี ^๒ ฏ ^๒ ก ^๒ ภ ^๒ ถ ^๒	เ ^๒ ล ^๒ เ ^๒ ม ^๒ ร ^๒
	อ ^๒ ำ ^๒ น ^๒ ว ^๒ ณ ^๒ น ^๒ ิ ^๒ ต ^๒ ย ^๒ ภ ^๒ ั ^๒ ต ^๒ ร ^๒ น ^๒ ก ^๒ ล ^๒	เก ^๒ ิ ^๒ ต ^๒ ด ^๒ า ^๒ ภ ^๒ ห ^๒ ต ^๒ าย ^๒ แ ^๒ ย ^๒
	ท ^๒ ำ ^๒ น ^๒ ก ^๒ พ ^๒ ระ ^๒ ธ ^๒ ำ ^๒ ต ^๒ น ^๒ ก ^๒	ก ^๒ อ ^๒ บ ^๒ เ ^๒ ก ^๒ อ ^๒ การ ^๒ เพ ^๒ ีย ^๒ ร ^๒ ฯ

- ๑ ขำรุ่งเรืองรุ่งทอง ขรณ คดเขย
ไตรรัตน์จรัสรังษี สว่างหล้า
ทวารวดีบุรี อยุทธยศ ยิ่งพ่อ
ทุณครห่อนท่า เทียบได้ ไบทัน ๗
- ๑ พระคุณขัตติย์เจ้า จอมภพ
พุทธตำราราชตำรา ทราบถ้วน
พระญาณพระยดครบ ขบวนการพย์ กตอนแฮ
สรรพพากย์หาดกเล่ห์ถ้วน ทอถ้อยถ้อยแถง ๗
- ๑ พระทรงอาภุคด้วย เขารธ ราชฤ
ไปเชียวไปชาญพจน์ พากย์พ้อง
เดบงแบบแบบอย่างบท กตอนกาพย์ โคตงนา
จงเริ่มวินพนธ์ต้อง ฉบับตั้งแต่เพรง ๗
- ๑ จอมจุศักราชถ้วน พันอโยธ รัชฤ
อีกเข็ดรกาศกไธมย ถ้วน
วิสาขมาศคฤถ์ไตร กาพย์กษ ปางพ่อ
วารพุฒมกุฏกรงแก้ว โขษฐเขื่อนโองการ

๑ ดาวดึงส์สุริยชาติถ้วน ขัตติโย รตฤา
 เรือนเรียบพจน์พฤตโต พากย์อ้าง
 จงเจดีย์วตักษณในใจ ทวารแห่ง ปราชญ์เฮย
 ผดุงพระเกียรติสืบสร้าง เฟื่องพันฟูไผท ๖
 ๑ เหตุเป็นต้นเรื่อง ริกต
 ปรรวณกษณยุบด แบบคอง
 เป็นคุณประโยชน์ผล เสด็จภาคย์
 แก่พระขัตติยพงษ์ ทวยทวยผอง ๖
 ๑ กรมวงษาดันท์อ้าง นามเด่น
 นิพนธ์พจน์ โดยอำเภอบ ภาพรู้
 ปองเป็นประโยชน์เผยอ พระยศหน่อ นเรศวรฤา
 รักรักษัอักษรกุ กอบไว้เจดิมเวียง ๖
 ๑ กุศลบุตรสุทธชาติเชื้อ ขัตติยพงษ์ กิด
 อิกหมู่มาตยาพงษ์ ทวย
 ไปจงจิตจรจำนง เปรมปราชญ์ วยพ้อ
 เพียงแต่เพลงพอรู แต่งบ้างอย่างทรม

- ๑ โคตรณันท์ต้นกาย^๕ซึ่ง ตุ่มพจน์^๕ นินนา
 หลายเดศหลายเดงมท บอกรไว้
 โบราณก็เดือมหมด ห่อนคึก ขาแยะ
 โดยคำแต่จักใช้ เอกเพี้ยนเปลี่ยนโท
- ๑ คนคู่ศิษย์^๕แจ้ง เจนอรรถ
 กรมขุนศิษย์^๕ในรตวัจ นาคถ^๕ ๗
 ฌัมแบบแยบยลธัตต์ เซตงหาดาก หลายฤ
 ทวัถของตบองกลก ๗ รบวรกรกตอน ๗
- ๑ จิงวิระเวรธ^๕ร่อย ดาวศรี^๕ นฤ
 เสนอชื่อจินตามณ^๕ ดงแก้ว
 ลักรพรรดิทุกตั้งมี ประสงค์เสด็จ^๕ นึกนา
 เติมเต็มตองครองแก้ว ๗ ถัดวนชบวนกต ๗
- ๑ หวงฉดของตของบาท^๕เบอง บงกช
 ปีนอยทชเยศยศ^๕ ยิงผู้
 เทียมทิพยศคนรรค^๕ บบผชาติ
 มุชิตศอติศ^๕รวั^๕ ก่อเกอคุณเจตนิม ๗

๑ ปองเปนประโยชน์ทวัพ ปลัฟ คดเอย
 เถถิมพระเกียรติกระษัตริ เกร็นหัต้า
 ปราชญ์ดัดบิโอบดี เชญตก เติมแซ
 คงอยู่คุดินฟ้า อย่ารู้เลื่อมไสษย ๗
 ๑ จงเรื่องจงรุ่งพุ่ง ฟูรรา ชารแซ
 พระนครขอโยทชยา อย่าร้าง
 โรมปราชญ์เบื่องปรีชา ยังเมือบ มุดพ้อ
 ตำมารถอาจขอคอ้าง ไอสุถ้อยถั่งถลาย
 ๑ ไซ้เชิงขำนิแกถัว โหวหาร
 ฟังนิพนธ์คำขาน ขัดข้อง
 กตัญญูณถบดัดดาต เมติมเหตุ
 ผดุงจิตรคิตพจน์พ้อง พราพร้อมเพียรแต่ง
 ๑ จะแต่งโคตงกทั ไว้หวังเปนครู
 ให้ดุดำนำ เหมือนเตือนตติ
 เร่งตริตรองคำ ไซ้จะถั่งทำ
 แต่พอกตั่งจอง ๗

- ๑ เป็นข้าราชการ อย่าเกียจอย่าคร้าน
 การงานศิริตรอง เข้านอกออกใน
 อย่าให้ดำพอง จักกรามทูตของ
 อย่าได้มั่ว ๑
- ๑ อย่าเห็นกับคน ดินบาดคาตบน
 ไม่พัวณา อย่าประจบอย่าประจบ
 ช่วยแรงวิชา กิจการภารา
 จงหมั่นจิตรจำ ๑
- ๑ แม้จะว่าความ ได้เตียงไถ่ถาม
 ให้จามแม่นยำ อย่าคุมเหงไพร่
 หาให้ชอบธรรม เกรงบาปกตัญญู
 ในอนาคตกาล ๑
- ๑ กศหาไม่ เงินทองบ่าวไพร่
 ถึงได้ไม่นาน คงให้วิบัติ
 พัดปรากจากสถาน เจริญรรมบันดาล
 ดินหายวายนม ๑

๑ จะ กล่าวกลบทให้ เห็นความ
 แต่ง สุภาษิตตาม ฉบับรู้
 โคลง สุภาพบ่หยาบหยาม คำกล่าว แก่ดั่งแฮ
 กที่ บราณท่านผู้ ปราชญ์ไว้ห้วงสอน
 ๑ ไว้ เป็นแบบฉบับเบื่อง บัญญัติ
 หวัง ประโยชน์ราชบรรพตซ์ สืบเชื้อ
 เป็น คติต่างบรรทัด ทางเที่ยง ชรรพ์นา
 ครู แต่ปางก่อนเกื้อ กอบไว้เป็นกล ฯ
 ๑ ให้ วิจารณ์อ่านศุภสร้อย สรรสอน น้อย
 ดู ทำนุกทำนของกลอน กล่าวอ้าง
 ถ้า ฤกคำเข้านอน อย่างนี้ อย่างนา
 นำ จิตรที่แข่งกระด้าง อ่อนได้คืบคืบ ฯ
 ๑ เหมือน สรรถัสกม้ำ ดินรพ ชาติแฮ
 เคือน ฟาดแต่เถยวตถบ คดองเคด้า
 สะ ตั้งคกใจสงข เสงี่ยมพยศ์ ถงพ้อ
 ติ โทษคนอย่าเข้า เขตวแคว้นแดนพาด

๑ เร่ง เรือนเร่งรอบรู้ กฎหมาย
 ตริ ตรึกสุภาตติหตถาย ฉบับพร้อม
 ตรอง ประดิษฐานพระร่วงภิปราย เปรยเปรียบ สอนนา
 คำ บุตรอินทร์สอนน้อง นึกไว้อ่านเผลอ ๆ
 ๑ ไซ้ เริงร่อนอ้าาง อวดตน คัดเยย
 จะ ตีเคียนแต่คน ชื่นไซ้
 แกดัง เปรียบเทียบเป็นกต การกระทบ กระเทียบนา
 ทำ เพราะหวังเหตุให้ หากแจ้งใจจำ ๆ
 ๑ แต่ ดังเขปไม้ตู้ พิศดาร
 พอ แนะนำพรราชาการ อย่าพดง
 กตถอง คัดอัยค้อยชำนาญ นึกเนื่อง นิจเยย
 ของ จิตจรจจำยัง อย่าพองการพาด ๆ
 ๑ เป็น หดวงขุนพระทอง พระยา
 ข้ำ พระบาทมฤตกา แก่นไท้
 ราช กิจคิดไตรตรา โดยรอบ
 การ คึกเคื้อเหนือไต้ เร่งรู้เขม้จขบวน ๆ

๑ ขย่ำ โนดคุณโทษให้ เต่งเห็น
 เกี้ยว กิจการบเปน ประโยชน์แท้
 ขย่ำ หยิ่งท่านจึงเอน ดูทั่ว หน้านา
 ครว้น นกมก้ออแอ้ ห่อนได้เป็นคุณ ฯ

๑ การ ไก่ถกรวไก่ถ่ชอบ เริงการ
 งาน ราษฎรงานหตวงงาน พวกรพ้อง
 ครัก ให้ครักหลายสถาน ทางครัก
 ครอง ท้วนนำหลังต้อง คอบโต้ตามครอง ฯ

๑ เข้า ในพระนิเวศน์ให้ บัญญัติ
 นอก แต่ในจังหวัด เริงครว้ม
 ออก หน้าอย่าทำคึด จริตหยิ่ง เยื่อแซ่
 ใน บทโหยการห้าม โทษแท้ ถึงคึด ฯ

๑ ขย่ำ แต่งนุ่งห่มผ้า ใหม่มดวย
 ให้ เช่นคนดำรวย ริกรวิ
 ดำ พังภาพพึงชวย ขามเข็ด ขยาดเยย
 พอง นกมกบ้นบ๊ บอบช้ำดำเคัญ ฯ

๑ จัก	เผ้าทำวอย่าได้	เจรจา
กราบ	พระบาทมฤตกา	ตดับถ้อย
ทูล	กิจอย่าถถึงถดา	ถด้าถดาก ไถถแด
ถดอง	แต่เรียบเรียบร้อย	เรื่องรู้ จึงทูล ๗
๑ ขอย่า	ปดริราชเจ้า	จรรโถง โถกยเฮย
ได้	แต่ด้าคตโง	กากผู้
มู	ทตุเถให้ด้าโง	พดพด้า
ด้า	ระพัดจจะรู้	เถให้ถ้วนเหลวไถด ๗
๑ ขอย่า	ประมาทมกพดาดพดง	พดถันผิต
เห็น	แก่หน้าคนคิต	คดค้อม
กับ	พวกทิมพคัม	พยคาก
คน	คดออย่าโอบอ้อม	คคค้ำพาเดี่ย ๗
๑ ถิน	ทพยค่านับถ	ค่านถ
บาท	หนึ่งถิงมากครวน	ท่านให้
คาค	เห็นแก่ร่างวถ	จักถุ่น วายแฮ
บน	ออย่ารับบนไซ้	ตุตแทแต่จจริง ๗

๑ ไม่ ชี้อัตถ์ค่อเจ้า จอมธรรม
 พัน กตัญญูพถัน พลาคม้วย
 ขาฐ องค์จักอาตัญ ตูญชีพ
 ญา ติกาพตอยด้วย คาบถ้างญาหลอ ฯ
 ๑ ขย่า นิยมยศช้อง ตรวเรริญ
 ประจบ ทานเทียวเทียวเดิน ดั่งบ้า
 ขย่า เลือกขย่าต่งเกิน ตัดกั
 ประแจ ประจบเลือกหน้า เลือกหน้าใจตรง ฯ
 ๑ ช่วย หว่านพิษนะไว้ หวังผล
 แรง บ่มอดคตณ ค่อแย้ง
 วาศ รูปวัดร้างต่งกนช้ ดก่อน
 หนา แทะบางร้แจ้ง จงร้อษา ฯ
 ๑ กิจ ทำวเปนช้ทำน ขย่าเฉย เตี้ยแฮ
 การ ราชกิจขย่าเถย ละไว้
 ภา รุระเฉยเมย เตี้ยมั่ง
 ราว เริศราชการไ้ เลื่อมตั้นยศถา ฯ

๑ จง ดำริหรรบรู ราชการ
 หมั่น ไม่เว้นวันวาร ขาดเฝ้า
 จิตร์ พันธุ์กรวังงาน อย่าเกียจ คร้านเขย
 จำ แบบบริบทข้อเค้า บทเบื่องบรพัดบของ
 ๑ แม้น ว่าเป็นผู้พิ จรณา ความเฮย
 จะ พิกษพังเมตตา ทอผู้
 ว่า ตามแต่ตัจจา จริ่งเท็ด เขาแฮ
 ความ มหันตโทษรู เร่งร่อนรณวิจารณ์
 ๑ ได้ ดุทงผู้ โจทย จ้าเคย
 เดียง หดอหดอมพังเฉดย เดห์ดิน
 ได้ ความภิปรายเปรย ปรบเทียบ กั้นแฮ
 ถาม ชักใช้ให้ตั้ง สดอบชาตำนวน ๗
 ๑ ให้ สุจริตต้องแท้ ทางความ
 งาม โจทยจ้าเคยงาม ทัวหน้า
 แม่น มั่นอย่าเดียมตาม หดงโตภ ถาภแฮ
 ย้า พระเคษเจ้าหตุ จักเลี้ยงสืบไป ๗

๑ อย่า เกาะกุ่มเขี่ยนชู้ คุกคาม
 คุม โทษเทยวเก็บความ ไพรีฟ้า
 เห่ง อีกร่อนเกรงขาม เห็นแก่ เงินแฮ
 ไพรี แข่งชักทุกหน้า ห่อนให้จำเวรณ ๑
 ๑ หา เงินทองทาษทั้ง ศฤงฆาร
 ให้ แต่พอควรการ กับได้
 ชอบ ชอบอย่างไรประมาณ แต่ชอบ
 ชรรณ พระเทศนาไว้ ว่าเว้นเวรเวรณ ๑
 ๑ เกรง ไภยมัจจุราชนัน จงหนัก
 บาป จักนำตนประคัก ประเดิดคัน
 กัดวิ เวรเร่งร่วรัก ชาติจ คัดนา
 กรรม อย่าทำกรรมดิน คู่ชแท้ด้วยสัตว์รรค ๑
 ๑ ใน นรกร่งเร้าร้อน รนเพลิง
 อนาคต กรรมแรงเวิง กาจกถ้ำ
 คต นักรมกกระจะกระเจิง จมทุก หตุมแฮ
 กาด ฝ่ายกายภาคหน้า กอบบั้งทางบุญ ๑

๑ กุ กระมะเท็งคั้ง คัวโต
 ศด จิตรหยิ่งโยโส ขวดอ้าง
 หา บุญช่วยชวดโฮ่ อายเปเต่า
 ไม่ คดอดเคยค้าง กิดแพ้ไภยคัว ฯ
 ๑ เงิน ตราผ้าผ่นถัน เหลือหลาย
 ของ นากแก้วแหวนสาย มาศสร้อย
 บ่าว หญิงและบ่าวชาย เรดยทาษ
 ไพร่ สักห้าหกร้อย ร่วงร้างฤาหลอ ฯ
 ๑ ถึง มีทรัพย์พร้อมพรั่ง ศฤงฆาร
 ได้ ยศบรรณาการ กอบเกอ
 ไม่ เปนเครื่องแก่นสาร ดีบดก หาดานนา
 นาน ไม่ก็เมื่อเมื่อ หมดม้วยมตายววย
 ๑ คง จักเห็นไม่ช้า นานวัน
 ให้ เร่งคิดบุญธรรม บาปบ้าง
 จิ จารณ จิตรผ่นผัน พันพอก พาดเฮย
 บัด ศุขบัดทุกข์มต่าง จึ่งเลี้ยวแถเห็น ฯ

๑ พัดดี พ่อแม่พี่น้อง เฝ้าพนัช
 พราก ถูกพัดดีเมียพัดน พัดดีน
 จาก ยศศักดิ์ตั้งต้วรพ แล่นเวท นานา
 สถาน ดักเท่าปกรัน อยู่ไว้ ไปคง ฯ
 ๑ เวร เหมื่อนเงาคิดเต้า ตามคน
 กรรม ก่อกรรมกรรมดต คัดคิว
 บัน คาหม่ออกศต ตู่ๆ คติแฮ
 ทวด บาปบาปคิตตว แต่คงความต่นอง ฯ
 ๑ นิบ หายกตายกดับซ้ำ อภิรมาน
 หาย คงให้ยรายทยาน เย้าเข้า
 วาย วอดคตอดตูกหลาน เหลนต๊บ โชมแฮ
 ชนม์ กัดับตัญเค้ร่า คิตหน้าอนิจจัง ฯ
 ๑ อย่าง้อหตวง ถ่วงถ่วง ดักบัง
 ให้ขาด ราชทรัพย์คตัง ทำนไต้
 อย่าง้ออราช ราชภูริหวัจ ประโยชน์แก่ คนแฮ
 ให้ชุ่น ชั่นจนได้ ยากแค้นชวยต้ว ฯ

๑ ขอพรกมเดศเจ้า	จอมพรหม
ให้พระหน่อขัตติยนม	อย่าดี
พากเพียรเด้าเวียนส้ม	ดังพระ ประสงค์เอย
วางพระไทยใช้ชู้	ชอบด้วยโดยกระแด
๑ ขอพรไกรดาศท้าว	ขจรศรี คู่ตเอย
ผดุงคัคคดวงฤดี	หน่อไท
กตัญญูกตเวที	ไทธรรมา ราพ่อ
จงประพาศิพระไทยให้	เที่ยงแท้ทางธรรม ฯ
๑ ขอพรจักรุณแม่	ไถยน์ ทรายเอย
ช่วยขจัดสรรพโรคัน	ชาติไซ้
ให้เจริญพระเกียรติยศอัน	อดุลย์เดช ยิ่งนา
ในพระหน่อนเรศวรไท	ธรรมาเจ้าจอมเอย ฯ
๑ ขอพรเทพยต์ฤทัย	เสวตวรรต
ดลพระไทยหน่อกระษัตริย์	สืบสร้าง
กุศลกามบถวัตร	แต่ดวงยุติ ธรรมเอย
มลายโกลาฬการมถ้าง	มละต้นตั้งพาด ฯ

